

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra KIRKE-SPEJL

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter", i Grundtvig, N. F. S.: *N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter*, Gyldendalske Boghandel, 1904-1909, s. 97.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-grundtvig10val-shoot-idm139947087124768/facsimile.pdf> (tilgået 03. maj 2024)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter

Kirke-Spejl

i det Ord, som Herren taler til os ved sine egne Indstiftelser, og som efter hans egen Oplysning er »Aand og Liv«, nu kan vi godt skjønne, at det hører til den guddommelige Naturs Orden, at Guds-Ordet, som er sig selv guddommelig bevidst, ikke behøver en andens Mund til at udtales, men udtaler sig selv, og kunde godt, naar han kun vilde, udtømme sig selv for Guddoms-Kraften, i det han ikke betragtede eller besad den som et Rov, men som sin himmelske Faders evige Kjærligheds-Gave, og kunde dog nedlægge sig selv som Sandheds-Ordets og Livs-Ordets Sæd i et troende Kvinde-Hjærte, saa den guddommelige og menneskelige Natur forligtes og forenedes i ham, og opvoxte menneskelig med Guds Aand til Guddoms-Fylden, og talte saa »Guds Ord«, som Johannes den Døber sagde, som intet andet Menneske kunde, med klar Bevidsthed i hele dets Kraft, som skrevet staar: han talte, saa skete det, han bød, saa stod det der.

Saaledes sammensmelter i Guds-Ordets evige Begreb Guds enbaarne Søn, som Faderens udtrykte Billede, med Guds Søns Ord, hvori han udtrykker sig selv; og Aabenbaringen i Ordet af andres Mund om Sønnens Kjødspaatagelse, den være sig profetisk eller historisk, bliver da ikke Guds-Ordet selv, men kun en timelig Gjenlyd af det evige Guds-Ord, som selv raader for sin Røst i Aanden, det Guds-Ord, som aabenbarede sig selv for Verden som Mennesket Jesu Kristus, og aabenbarer sig selv aandelig for Troen i Jesu Kristi Navn som Guds og Marias Søn: den gamle Gud og det ny Menneske under eet.

Derfor begynder den kristelige Aabenbarings Historie, ligesom den evangeliske Historie, med vor Herres Jesu Kristi Behudelse og Fødsel, og Troens Historie begynder ligesom den apostoliske Historie med Aands-Udgydelsen og Tros-Forkyndelsen; men den kristne Menigheds Historie begynder med Tros-Bekjendelsen ved Daaben, som er Menighedens aandelige Fødsel eller Gjenfødsels-Bad.

Her deler sig nu Kristus-Livets, ligesom i det hele Menneske-Livets, Historie med Nødvendighed i en indvortes, skjult og en udvortes, aabenbar Historie, hvoraf kun den sidste lader sig menneskelig kjende og bevidne; saa at naar man forveksler eller sammenblander begge, da enten fortæller man kun Æventyr eller udgiver dog sin egen indvortes Historie for Aandens, Troens og Menighedens, hvorved man vitterlig eller uvitterlig gjør sig selv til Kristus, Guds Søn, altsaa til Anti-Krist. Den

Kirke-Spejl

Helligaands Forplantelse, Hjærtets Tro og det ny, kristelige Menneske-Livs Gjenfødelse, Væxt og Herliggjørelse, det er jo Guds-Ordets egentlige Virksomhed med Frugt til et evigt Liv; men det er Ordets hemmelige Historie, hvoraf hver enkelt Kristen kun kjender det lille Brudstykke, som angaar hans eget Inderste; men Ordets udvortes fri Forkyndelse, Troens mundtlige fri Bekjendelse og den tilsvarende Lovsang, det er Kjendsgjæringer, som falder i Øret og derved i Sanserne; og skjønt de ikke er Livet selv, saa er det dog nødvendige Livs-Ytringer af Aanden, Troen og Gjenfødselen, og for saa vidt sikre Liv-Tegn, at hvor de fattes, vil Livet aldrig findes, og hvor Livet uddør, vil de, som en død Efterklang, snart forstumme.

Skjønt derfor Kristi Menighed udgjør et aandeligt og vidt adspredt Folk, der taler alle Haande Tungemaal, saa kan den dog have en sikrere og klarere Historie end noget Verdens-Folk, naar man kun kjender Tros-Bekjendelsen fra Begyndelsen, der indbefatter hele det kristelige Aabenbarings-Ord og Evangelium i sig, og føder nødvendig, hvor den er fri og levende, en tilsvarende Forkyndelse og Lovsang af sig.

Uagtet derfor gamle Morten Luther har Ret og skal til Verdens Ende beholde Ret i, at den kristelige Aabenbaring som Guds Naades Ord og Evangelium slet intet Liv skaber og slet ingen Frugt bærer til et evigt Liv, uden Troen kommer til, saa lader dog Fælles-Troen sig hverken kjende eller beskrive, uden efter den fælles Tros-Bekjendelse ved Daaben; og skjønt denne Tros-Bekjendelse, hvor den aftvinges eller aftrues, slet intet kan bevise, saa er den dog Troens sikre Kjendemærke, hvor den er frivillig og bestandig, hvad da Herren selv har lært os, da han lover at være alle dem bekjendt for sin himmelske Fader og hans Engle, som bekjender og ikke fornægter ham for Mennesker.

Saaledes bliver da Ordet, det lydelige, mundtlige Ord, den eneste virkelige Kjends-Gjærning i den kristelige Kirke-Historie, saa efter deres Ord og deres Forhold til det kristelige Ord bedømmer vi alles Forhold til Kristus og hans Menighed, og ænser kun Bogstav-Skriften, for saa vidt den er et troværdigt Vidnesbyrd om det levende Ord og dets Skæbne i Verden; saa at skjønt »Korset« unægtelig er et synligt Tegn og Mærke, som Kristendommen altid fører med sig og lader følge med Daaben, saa heror dets Kristelighed dog paa, at et kristeligt Kors-Ord følger med; ligesom Kirkernes Kristelighed ene beror paa, at